

18 มีนาคม
วันรีไซเคิลโลก
แยกขยะเพื่อโลกที่ยั่งยืน

คู่มือ

ธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

แยกขยะ: แลกเงิน

ช่องทางการติดต่อ

โทรศัพท์: ๐๓๔-๗๐๒๑๒๙
โทรสาร: ๐๓๔-๗๐๒๑๒๙ ต่อ ๑๐๘
WWW. kvaeom.go.th

Email : kvae-aom@hotmail.com
Facebook : องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

แนวคิด 3Rs รักษาโลก

Recycle
นำกลับมาใช้ใหม่

เลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุรีไซเคิล

นำขยะรีไซเคิลเข้าสู่กระบวนการผลิตสินค้าใหม่

คัดแยกขยะที่สามารถรีไซเคิลได้

Reduce
ลดการใช้

Reuse
ใช้แล้วใช้ซ้ำ

ใช้ปูนโดแทนกล่องโฟม

ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

นำเสื้อผ้าไม่ใช้ไปบริจาค

ใช้กระดาษให้ครบ 2 หน้า

ใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษทิชชู

ใช้ภาชนะที่ใช้อ้าได้

5 การทำบัญชีและการตรวจสอบ

5.1 ให้คณะกรรมการธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม จัดทำรายงานยอดเงินในบัญชีธนาคารขยะรายเดือนและรายปีงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ กำกับดูแล รวมทั้งจัดทำสรุปผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ (อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง) และคณะกรรมการธนาคารขยะ ต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุและต่อคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และเปิดเผยให้สมาชิกทราบ (อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง) โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกด้วย คณะกรรมการธนาคารขยะอาจพิจารณาแต่งตั้งคณะบุคคลที่เห็นสมควรเป็นผู้ตรวจสอบธนาคารขยะ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบผลการบริหารจัดการธนาคารขยะของผู้ตรวจสอบธนาคารขยะด้วย

5.2 ให้คณะทำงานเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้ชื่อบัญชี “ธนาคารขยะ บ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม” ไว้กับธนาคารของรัฐ เพื่อรับเงินค่าจำหน่ายขยะ และเบิกจ่ายเงินฅมาปณกิจ เงินสวัสดิการสังคม และผลประโยชน์ อื่น ๆ

การแก้ไขข้อบังคับ

ระเบียบธนาคารขยะอาจแก้ไขได้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารขยะ โดยให้กระทำในที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก และเสนอขอแก้ไขโดยคณะกรรมการฯ มติในการแก้ไขให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุม

Recycle

มา รี ใช้ เลิก กู้ เละ

4.4 คำร้อง การขอรับเงิน

(1) สมาชิกผู้ใดประสงค์ลาออก ให้ยื่นคำร้องขอลาออกต่อประธานกรรมการ และให้มีผลนับตั้งแต่วันที่ยื่น

(2) สมาชิกผู้ใดประสงค์จะขอรับเงินฌาปนกิจ จะต้องยื่นเอกสาร ดังนี้

- (1) คำร้องขอรับเงินประกันชีวิต
- (2) ใบมรณะบัตรของผู้เสียชีวิต
- (3) สำเนาบัตรประจำตัวผู้ยื่นคำขอ
- (4) สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียชีวิต
- (5) สำเนาทะเบียนบ้านผู้เสียชีวิต
- (6) สำเนาทะเบียนบ้านผู้ยื่นคำขอ

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 บัญญัติให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอานาจในการจัดการมูลฝอย โดยมีหน้าที่เก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ และกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่น ต้องรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการลดปริมาณและคัดแยกมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม ได้จัดตั้งกองทุนธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 แควอ้อม ขึ้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2567 เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการคัดแยกขยะ ลดปริมาณขยะก่อนนำเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะโดยชุมชน และรวมถึงสวัสดิการค่าฌาปนกิจศพ ให้สมาชิกกองทุนฯ ในการนี้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจึงจัดทำคู่มือธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 แควอ้อม หวังว่าจะเป็นแนวทางในการ ดำเนินงานเพื่อขยายพื้นที่และเป็นต้นแบบในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางได้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดคณะผู้จัดจะนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
อบต.แควอ้อม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	2
3. แนวทางการจัดตั้งกองทุนธนาคารคัดแยกขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3
4. วิธีดำเนินการเนิงานของกองทุนธนาคารขยะธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม	4
5. การทำบัญชีและการตรวจสอบธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม	6
6. การแก้ไขข้อบังคับ	6

(2) เมื่อสมาชิกมีสิทธิรับเงินฌาปนกิจแล้ว สมาชิกต้องส่งขยะให้ธนาคารขยะฯ ต่อไปเป็นประจำทุกเดือน หากขาดการติดต่อการส่งขยะเกิน 3 เดือน ให้สิทธิในการรับเงินประกันชีวิตยุติลง สำหรับเงินของสมาชิกผู้นั้นที่คงเหลืออยู่ในบัญชีให้หักเข้าธนาคาร ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๓๐๐ บาท

สมาชิกที่สิทธิในการรับเงินฌาปนกิจยุติลงตาม(2)หากประสงค์ จะมีสิทธิได้รับเงินฌาปนกิจต่อไป สมาชิกจะต้องส่งขยะให้กับธนาคารขยะติดต่อกันทุกเดือนไม่น้อยกว่า 3 เดือน จึงจะมีสิทธิได้รับเงินประกันชีวิตเช่นเดิม ตั้งแต่วันที่สมาชิคนั้นได้กลับมาส่งขยะให้แก่ธนาคารขยะครบ 3 เดือน

4.3 การรักษาบัญชี

(1) เงินในบัญชีสมาชิกธนาคารขยะต้องคงเหลือไว้ไม่น้อยกว่า 300 บาท เพื่อจ่ายเป็นเงินฌาปนกิจแก่สมาชิก เมื่อสมาชิกผู้ใดเสียชีวิต สมาชิกทุกคนยินยอมให้หักเงินจากบัญชีของสมาชิกทุกคน คนละ 40 บาท ต่อสมาชิกผู้เสียชีวิตหนึ่งคน มอบให้แก่ทายาทของสมาชิกผู้เสียชีวิต

(2) หลังจากสมาชิกได้รับสิทธิฌาปนกิจแล้ว ทายาทที่ระบุในใบสมัคร สามารถถอนเงินจากบัญชีของผู้เสียชีวิตได้ หรือทายาทสามารถเป็นสมาชิกธนาคารขยะต่อจากสมาชิกเดิมได้

4. วิธีดำเนินการงานของธนาคารขยะ

4.1 การสมาชิกธนาคารขยะ

ผู้มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกธนาคารขยะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีชื่อในทะเบียนบ้านอยู่ในเขตตำบลแควอ้อม
- (2) กรณีที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตตำบลแควอ้อมจะต้องพัก

อาศัยหรือปฏิบัติงานอยู่ในเขต และให้บุคคลที่เชื่อถือได้ เช่น กำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายจ้าง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น รับรอง

(3) ผู้ที่ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกให้ยื่นใบสมัครได้ที่ ธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม ในวันที่ธนาคารขยะกำหนด พร้อมเอกสารสำเนาบัตรประชาชน/สำเนาทะเบียน และขยะที่นำมาเป็นค่าสมัคร

- (4) กรณีหน่วยงานราชการหรือนิติบุคคลให้ใช้เอกสารรับรองสิทธิ

4.2 สิทธิการรับเงินค่าณาปนกิจ

(1) สมาชิกต้องนำขยะแต่ละประเภทที่ทำการคัดแยกส่งธนาคารขยะติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 เดือน และมีมูลค่าของขยะรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 300 บาท จึงจะมีสิทธิรับเงินประกันชีวิต

ธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม ได้จัดตั้งธนาคารขยะขึ้น เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยสนับสนุนให้ประชาชนคัดแยกขยะที่ต้นทางภายใต้หลักการ 3Rs คือ ใช้ให้น้อยลง ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และรณรงค์สร้างความรับรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึกให้ประชาชนในทุกพื้นที่มีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ และพัฒนาไปสู่การจัดตั้งธนาคารขยะในระดับชุมชนหรือหมู่บ้านเพื่อการจัดสรรสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน ประกอบกับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึก ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณ และคัดแยกมูลฝอย เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ มีความตระหนักรู้ และรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย

ธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) คือรูปแบบดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีการคัดแยกขยะรีไซเคิลโดยใช้หลักการของธนาคารมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สมาชิกนำขยะรีไซเคิล มาขายที่ธนาคารโดยมีคณะทำงานธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับเลือกมาดำเนินการคัดแยกและชั่งน้ำหนัก คำนวณเป็นมูลค่าและบันทึกข้อมูลการขายลงสมุดคู่ฝาก โดยใช้ราคาที่คณะทำงานธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนได้ประสานงานกับผู้ประกอบการกับผู้ซื้อขยะรีไซเคิลเป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคาขายได้

จากการดำเนินการธนาคารขยะจะนำมาเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินการและใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมและสวัสดิการของสมาชิกธนาคารขยะต่อไปเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลแควอ้อม จึงได้จัดทำโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลแควอ้อม ประจำปี 2567 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะรีไซเคิลและการนำกลับมาใช้ใหม่อย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถลดปริมาณขยะในครัวเรือนและชุมชนรวมทั้งมีการบริหารจัดการขยะได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาไปสู่การจัดตั้งธนาคารขยะในระดับชุมชนหรือหมู่บ้านเพื่อการจัดสรรสวัสดิการสังคมแก่ประชาชนตามแนวทางการขับเคลื่อนธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) ที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการคัดแยกขยะ
- 2.2 เพื่อลดปริมาณขยะก่อนนำเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะ

อย่างถูกวิธี

2.3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะโดยชุมชน

- 2.4 เพื่อจัดสวัสดิการค่าตอบแทนกิจกรรมให้สมาชิกกองทุนฯ

3. แนวทางการจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนและดำเนินการให้ชุมชนร่วมกัน จัดตั้งกองทุนธนาคารขยะ โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

3.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมทำความเข้าใจกับชุมชน เสริมสร้างความรู้ในวิธีการบริหารจัดการการคัดแยกขยะ การจัดจำหน่าย การดำเนินกิจการของธนาคารขยะ สวัสดิการที่ได้รับ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณและคัดแยกขยะ

3.1.2 เมื่อชุมชนมีความเข้าใจในเรื่องการจัดการคัดแยกขยะแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะ

3.1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการธนาคารขยะ ดังนี้

- มีระเบียบธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานธนาคารขยะบ้านบางเกาะ หมู่ที่ 5 ตำบลแควอ้อม